

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 18. kolovoza 2004.

Proroštvo o Kristu kralju i svećeniku

Kateheza br. 28: Mesija, kralj i svećenik Uvodno čitanje: Ps 109,1-5.7 (1) Riječ Jahvina Gospodinu mojemu: "Sjedi mi zdesna dok ne položim dušmane za podnožje tvojim nogama! (2) Žezlo tvoje moći protegnut će Jahve sa Siona: vladaj posred svojih neprijatelja! (3) Spreman je tvoj narod u svetim odorama za dan tvog junaštva: kao rosa iz krila zorina uza te su mladi ratnici." (4) Zakleo se Jahve i neće se pokajati: "Dovijeka ti si svećenik po redu Melkisedekovu!" (5) Gospodin ti je zdesna, on će oboriti kraljeve u dan gnjeva svojega (...) (7) Na putu će se napiti iz potoka, visoko će dignuti glavu. Uvod u katehezu U srcu čuvam sjećanje na duboko duhovno iskustvo življeno u Lurdu. Dok od srca zahvaljujem svima koji su sudjelovali u uspjehu toga marijanskog hodočašća, pozivam vas, draga braćo i sestre, da zajedno sa mnom uzdignete hvalu Kristu, kojeg u današnjoj katehezi razmatramo kao našega Mesiju, kralja i svećenika.

1. Na tragu drevne predaje psalam 109., koji je maločas svečano pročitan, sačinjava prvotni sastavni dio nedjeljne Večernje. Taj se psalam javlja u sva četiri tjedna na koliko je podijeljena liturgija časova. Njegova kratkoća, dodatno naglašena ispuštanjem u kršćanskoj liturgijskoj uporabi šestog retka koji donosi sliku prokletstva, ne znači da nema poteškoća pri njegovoj egzegezi i tumačenju. Tekst se predstavlja kao kraljevski psalam, vezan uz Davidovu vladarsku kuću, i vjerojatno upućuje na ustoličenje vladara. Ipak, židovska i kršćanska tradicija vidjela je u posvećenom kralju lik Posvećenog u pravom smislu riječi, Mesiju, Krista. Upravo u tom svijetlu psalam postaje sjajna pjesma koju kršćansko bogoslužje uzdiže Uskrsnom na blagdan, spomen Gospodinove Pashe.

2. Dva su dijela psalma 109, oba označena prisutnošću božanskog proroštva. Prvo proroštvo

(usp. rr. 1-3) upućeno je vladaru na dan njegova svečanog ustoličenja "zdesna" Bogu, odnosno pokraj Kovčega saveza u jeruzalemskog hramu. Spominjanje kraljevoga božanskog "naraštaja" sačinjavalo je dio službenog protokola njegova krunjenja i popimalo je za Izraela simboličnu vrijednost uvođenja u službu i skrbi, budući da je kralj Božji namjesnik u obrani pravde (usp. r. 3). Nekako prirodno taj "naraštaj" kada se iznova čita u kršćanskom duhu postaje kraljevski i predstavlja Isusa Krista kao istinskoga Božjeg Sina. Tako se dogodilo i u kršćanskoj reprizi jednog drugog slavnog kraljevsko-mesijanskog psalma, drugoga u Psaltiru, gdje se čita ovo božansko proroštvo: "Ti si sin moj, danas te rodih" (Ps 2,7).

3. Drugo proroštvo psalma 109. ima, međutim, svećenički sadržaj (usp. r. 4). Kralj je u davnini vršio također obredne službe, ne po liniji levitskog svećeništva, već po drugoj vezi: onoj Melkisedekova svećeništva, kralja i svećenika Šalema, predizraelskog Jeruzalema (usp. Post 14.17-20). U kršćanskoj perspektivi Mesija postaje uzor savršenoga i najvišeg svećeništva. Poslanica Hebrejima u svom će središnjem dijelu veličati tu svećeničku službu "po redu Melkisedekovu" (5,10), promatrajući njegovo potpuno utjelovljenje u Kristovoj osobi.

4. Prvo proroštvo više put preuzima Novi Zavjet kada slavi Isusovo mesijanstvo (usp. Mt 22,44; 26,64; Dj 2,34-35; 1 Kor 15,25-27; Heb 1,13). Sam Krist pred velikim svećenikom, u židovskom sinedriju, pozvat će se izriekom na naš psalam proglašavajući da će sada "sjediti zdesna Sile" Božje, upravo kako je to rečeno u psalmu 109,1 (Mk 14.62; usp. 12,36-37). Vratit ćemo se ovom psalmu na našem putu kroz tekstove liturgije časova. Sada bismo htjeli, na završetku našega kratkog predstavljanja toga mesijanskog himna, iznova potvrditi njegovu kristološku vrijednost.

5. Činimo to pomoću sinteze koju nam daje sveti Augustin. On, u Izlaganju o psalmu 109., održanom u korizmi 1412. godine, opisao je psalam kao pravo pravcato proroštvo božanskih obećanja koja se odnose na Krista. Govoraše slavni crkveni otac: "Bilo je nužno upoznati Sina Božjega, koji samo što nije došao među ljude, da preuzme na sebe ljudsku narav i da postane čovjek po preuzetoj naravi: on treba da umre, uskrsne, da uziđe na nebo, da se uzdigne zdesna Ocu i da ispuni među narodima sve ono što je obećao... Sve je to, dakle, trebalo biti predskazano, trebalo je biti unaprijed naviješteno, trebalo je biti naznačeno kao nešto što nadolazi, jer da, ako bi došlo nenadano, ne izazove strah, već naprotiv da bude prihvaćeno s vjerom i iščekivano. Ozračju tih obećanja pripada ovaj psalam, koji naviješta, tako sigurnim i izričitim izrazima, našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista, da ne možemo ni najmanje sumnjati da je u njemu naviješten Krist (Izlaganje o psalmima, III, Rim 1976., str. 951.963).

6. Uputimo sada naš zaziv Ocu Isusa Krista, jedinoga kralja i savršenog i vječnog svećenika, da nas učini narodom svećenika i proroka mira i ljubavi, narodom koji pjeva Kristu kralju i svećeniku koji se žrtvovao da pomiri u sebi, u samo jednom tijelu, sav ljudski rod, stvarajući novog čovjeka (usp. Ef 2,15-16).

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana